ſm diuerſa principia actiua · eo ꝙ oēe agens
facit ſile ſm ſpēm. habitus aūt importat ordinē
ad aliquid . oīa aūt q̄ dr̄ ſm ordinem ad ali-
quid diſtinguūtur ſm diſtinctōnē eoꝝ ad que
dr̄ . Eſt aūt habitus diſpoſicō quedā ad duo
ordinata ſcꝫ ad naturā ⁊ opacōnē ꝯn̄tē naturā.
ſic g̊ ſm tria hitus ſpē diſtinguūtur . vno quidē
modo ſm principia actiua taliū diſpoſicōnum.
Alio vero mō ſm naturā · tercio vero mō ſm ob-
iecta ſpē dr̄a ut p ſequētia explicabit. ¶ Ad
.j. g̊ dōm. ꝙ in diſtinctōe potētiaꝝ vel etiā hituū
non eſt ꝯſiderādū ipm obiectū materialiter . ſed
rō obiecti differēs ſpē vel etiā in gn̄e . q̄uis aūt
ꝯtraria ſpē differāt diuſitate rerū . tn̄ eadē ē rō
ꝯgnoſcēdi vtrūqꝫ. qꝛ vnū p aliud ꝯgnoſcitur·
et ideo inquātū ꝯueniūt in vna rōne ꝯgnoſcibi
lis ptinēt ad vnū habitū ꝯgnoſcitiuū· ¶ Ad . ij.
dōm. ꝙ terrā eſſe rotūdā p aliud mediū demon-
ſtrat nālis ⁊ p aliud aſtrologus. aſtrologus eni
h̄ demōſtrat p media mathematica. ſic p figuras
eclipſim vel p aliquid hmōi. nālis vero h̄ demō-
ſtrat p mediū nāle. ſic p motū grauiū ad mediū
vel p aliquid hmōi. tota aūt v̓tus demonſtracō-
nis que ē ſilogiſmus faciēs ſcire ut dr̄ in . j. poſte
riorū depēdet ex medio. et ideo diuſa media ſūt
ſic diuſa pncipia actiua ſm que habitus ſciaꝝ
diuſificantur. ¶ Ad . iij. dōm. ꝙ ſic phus dicit in
. ij. phi. et in . vj. eth. ita ſe hꝫ finis in opalibꝫ ſicut
pncipiū in demonſtratiuis et ideo diuſitas finiū
diuſificat v̓tutes ſic ⁊ diuſitas actiuoꝝ pncipio
rū. ſūt eē et ipi fines obiecta actuū interiorū qui
ptinēt maxime ad v̓tutes ut ex ſupdcis patet.

AD . iij. ſic pceditur . vr̄ ꝙ habitus nō di-
ſtinguūtur ſm bonū et malū. bonū enim ⁊
malū ſūt ꝯtraria. ſꝫ idē eſt habitus ꝯtrarioꝝ ut ſ
dcm ē. g̊ habitus non diſtinguūtur ſm bonū et
malū. ¶ P̄. bonū ꝯūtitur cū ente. et ſic cū ſit ꝯūe
oībꝫ nō pt ſumi ut dr̄ntia alicuius ſpēi. ut patꝫ
p phm in li. top. ſilr etiā malū cū ſit puatio et nō
ens nō poteſt eſſe alicuius entis dr̄ntia. nō g̊ ſm
bonū ⁊ malū pn̄t hitus ſpē diſtingui. ¶ P̄. circa
idē obiectū ꝯtingit eſſe diuſos habitus malos
ſic circa ꝯcupiſcētias intēpantiā ⁊ inſenſibilitatē
et ſilr etiā plures habitus bonos ſcꝫ v̓tutē hūa-
nā et v̓tutē dnicā ſiue dīuā. ut ptꝫ p phm in . vij.
eth. nō g̊ diſtinguūtur habitus ſm bonū ⁊ ma-
lū. ¶ Sꝫ ꝯtra eſt. ꝙ habitus bonus cōtrariatur
hitui malo ſic v̓tus vicio. ſꝫ ꝯtraria ſūt diuſa ſm
ſpēm. g̊ habitus drn̄t ſpē ſm drām boni ⁊ mali.
Rn̄ſio. dōm ꝙ ſic dcm eſt habitus ſpē diſtin-
guūtur nō ſolū ſm obiecta ⁊ pncipia actiua. ſꝫ
etiā in ordine ad naturā. qd̓ quidē ꝯtingit dupli
citer. vno mō ſm ꝯueniētiā ad naturā. vel etiam
diſcōueniētiā ab ipa. et h̄ mō diſtinguūtur ſpe-
cie hitus bonus ⁊ malus . nā habitus bonus dr̄
qui diſponit ad actū ꝯuenientē nature agentis.
habitus aūt malus dr̄ qui diſponit ad actū non
ꝯuenientē nature. ſic actus v̓tutū nature hūa-
ne ꝯueniūt eo ꝙ ſūt ſm rōnē. actus vero rōnum
cū ſint ꝯtra rōeꝫ a natura hūana diſcordāt. et ſic
manifeſtū eſt ꝙ ſm drām boni et mali hitus ſpē

diſtinguūtur. Alio mō ſm naturā hitus diſtin-
guūtur ex eo ꝙ hitus vnus diſpoit ad actū ꝯue
nientē nature inferiori . alius hitus diſponit ad
actū ꝯuenientē nature ſupiori. et ſic v̓tus hūa-
na que diſponit ad actū ꝯuenientē hūane natuē
diſtinguitur a dīna v̓tute vel heroica q̄ diſponit
ad actū ꝯuenientē cuidā ſupiori nature. ¶ Ad
. j. g̊ dōm. ꝙ ꝯtrarioꝝ pt eſſe vnus hitus ſm ꝙ
ꝯtraria ꝯueniūt in vna rōne. nūq̄ꝫ tn̄ cōtingit ꝙ
hitus ꝯtrarij ſūt vnius ſpēi. cōtrarietas eni ha-
bituū ē ſm ꝯtrarias rōnes. et ita ſm bonū et ma-
lū habitus diſtinguūtur in quantū vnus hitus
eſt bonus ⁊ alius malus. nō aūt ex h̄ ꝙ vnus ē
boni et alius mali· ¶ Ad . ij. dōm. ꝙ bonū ꝯūe oī
enti nō ē drn̄tia ꝯſtituēs ſpēm alicuius hitus. ſꝫ
quoddā bonū determinatū qd̓ ē ſm ꝯueniētiā ad
determinatā naturā ſcꝫ hūanā . ſilr etiā malū qd̓ eſt
drn̄tia ꝯſtitutiua hitus nō ē puatio pura . ſꝫ eſt
aliquid determinatū repugnans determinate nature
¶ Ad . iij. dōm ꝙ plures habitus boni circa idē
ſpē diſtinguūtur ſm ꝯueniētiā ad diuſas natu
ras ut dcm eſt. plures vero habitus mali diſtin-
guūtur circa idē agendū ſm diuſas repugnan
tias ad id qd̓ ē ſm naturā ſic vni v̓tuti cōtrariā-
tur diuſa vicia circa eandē materiā.

AD . iiij. ſic pceditur. vr̄ ꝙ vnus habitus
ex pluribꝫ hitibꝫ ꝯſtituatur . illud eni cui⁹
gn̄atio nō ſimul pficitur ſꝫ ſucceſſiue vr̄ ꝯſtitui
ex pluribꝫ ptibꝫ. ſꝫ gn̄acō hitus nō ē ſimul ſꝫ ſuc
ceſſiue ex pluribꝫ actibꝫ. ut ſup hitū eſt. g̊ vnus
hitus ꝯſtituit̓ ex pluribꝫ ¶ P̄. ex ptibꝫ ꝯſtituit̓
totū. ſꝫ vni habitui aſſignātur multe ptes ſic tul
lius ponit multas ptes fortitudis tpantie ⁊ alia
rum v̓tutū. g̊ vnus habitus ꝯſtituitur ex plu-
ribꝫ ¶ P̄. vna ſola ꝯcluſione pt ſcia hri ⁊ actu ⁊
habitu. ſꝫ multe ꝯcluſiones ptinēt ad vnā ſciam
totā. ſic ad geometriā vel ariſmetricā. g̊ vnus ha
bitus ꝯſtituitur ex multis. ¶ Sed ꝯtra. habitus
cū ſit q̄litas quedā ē forma ſimplex. ſꝫ nullū ſim-
plex ꝯſtituitur ex pluribꝫ . g̊ vnus habitus nō
ꝯſtituitur ex pluribꝫ habitibꝫ. Rn̄ſio. dōm ꝙ
habitus ad opacōnē ordinatus de quo nūc pn̄
cipaliter intendimus eſt pfectō queda potētie.
oīs aūt pfectō ꝓporcōnatur ſuo pfectibili . vn̄
ſic potētia cū ſit vna ad multa ſe extendit ſm ꝙ
cōueniūt in aliquo vno id ē in gn̄ali quadā rōe
obiecti· ita etiā hitus ad multa ſe extendit ſm
ꝙ hꝫ ordinē ad aliquid vnū. puta ad vnā ſpēa-
lem rōnē obiecti vel vnā naturā vel vnū pncipiū
ut ex ſupdcis ptꝫ . ſi g̊ cōſideremus hitū ſm ea
ad que ſe extendit. ſic inueniimus in eo quādam
multiplicitatē. ſꝫ qꝛ illa multiplicitas ē ordina-
ta ad aliquid vnum ad qd̓ pncipaliter reſpicit
habitus. inde ē ꝙ habitus ē qualitas ſimplr nō
ꝯſtituta ex pluribꝫ hitibꝫ etiā ſi ad multa ſe ex-
tēdat. nō eni vnus habitus ſe extēdit ad mul-
ta niſi in ordie ad vnū ex quo hꝫ vnitatē ¶ Ad
. j. g̊ dōm. ꝙ ſucceſſio in gn̄acōne habitus nō cō
tingit ex h̄ ꝙ ps eius gn̄etur poſt ptē. ſꝫ ex eo ꝙ
ſubiectū nō ſtatim ꝯſequitur diſpoſicōnē firmā
et difficile mobilē . et ex eo ꝙ po impfcē incipit

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt